

Вітаємо у Фінляндії!

Поради для прибулих у Фінляндію в зв'язку з війною в Україні

Дорогі українці!

***Пропонуємо Вам короткий poradник, який допоможе вам
освоїтися в Фінляндії на початку перебування.***

***Користуйтеся порадами, зв'яжуйтеся за телефонними номерами
та приходьте за вказаними тут адресами установ та
організацій.***

Пам'ятайте: ви не одні!

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

Вітаємо у Фінляндії!

Поради для прибулих у Фінляндію в зв'язку з війною в Україні

1

Зміст:

1. Що робити після перетину кордону?	2
a) Домашні тварини	3
2. Тимчасовий захист	4
3. Проживання	5
a) Приймальний центр	5
b) Приватне житло	5
4. Послуги приймального центру	6
a) Грошова допомога:	7
b) Соціальні послуги:	8
c) Охорона здоров'я:	8
5. Працевлаштування	9
a) Бюро зайнятості та економічного розвитку (скорочено TE-toimisto)	9
b) Торівля людьми та експлуатація праці	10
6. Податкові послуги	11
7. Банківські послуги	12
8. Дошкільне виховання	13
9. Освіта, мовні курси	14
10. Громадський транспорт	16
11. Власне авто	17
12. Поїздки за кордон	18
13. Важливі посилання, телефони та адреси	19

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

1. Що робити після перетину кордону?

- Якщо Ви прибули з України до Фінляндії в зв'язку з війною, ви можете:
 - **подати заяву для отримання тимчасового захисту** особисто в відділенні поліції або прикордонній службі. Заява подається безкоштовно. Тимчасовий захист надається особам, які втекли з України від війни. Мета тимчасового захисту надати особі терміновий та тимчасовий захист. Більш детально про тимчасовий захист за посиланням <https://migri.fi/uk/timcasovij-zahist>.
 - **подати заяву для отримання притулку** особисто у відділенні поліції або прикордонній службі. Якщо ви вже отримали тимчасовий захист, процес надання вам притулку припиниться на час дії тимчасового захисту. Більш детально про надання притулку за посиланням <https://migri.fi/en/asylum-in-finland>.
 - **перебувати в країні за безвізовим режимом на протязі 3 місяців**, якщо у вас є біометричний паспорт. Більш детально за посиланням міністерства зовнішніх справ <https://um.fi/viisumi-suomeen>.
- **Де подати заяву?**
 - Прикордонна служба
 - Відділ поліції, наприклад, в м. Гельсінкі:

Перший відділ поліції в Пасіла, адреса: Pasilanraito 13. Заяви реєструють з понеділка по п'ятницю з 13.00 до 21.00 та в суботу та неділю з 09.00 до 18.00. Інформація та бронювання часу на реєстрацію заяви по телефону: +358 295 47 5019 (з 13.00 до 21.00).

Відділ поліції для іноземців аеропорту м. Вантаа (без бронювання часу на прийом) тел. +358 295 430 2917 понеділок-п'ятниця з 8.00 до 16.00.

Контактні дані відділів поліції по Фінляндії за посиланням:
<https://poliisi.fi/kontaktni-dani-dla-prohaciv-posvidki-na-prozivanna-na-osnovi-timcasovogo-zahistu-ta-prohaciv-pritulku>

УВАГА! Після того, як ви залишите заяву на тимчасовий захист, вам повідомлять адресу приймального центру, до якого ви будете прикріплені.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

Вітаємо у Фінляндії!

Поради для прибулих у Фінляндію в зв'язку з війною в Україні

3

а) Домашні тварини

Домашні тварина, які прибувають до Фінляндії з України, повинні відповідати звичайним вимогам щодо в'їзду з 1 липня 2023 року.

30 червня 2023 року закінчуються полегшені умови ввезення в ЄС собак, котів і тхорів, які належать українцям, які рятуються від війни. З 1 липня 2023 року собаки, коти та тхори, які прибувають до Фінляндії з України, повинні відповідати звичайним вимогам щодо в'їзду. Домашні тварина, які не відповідатимуть умовам в'їзду, можуть бути повернуті в країну походження або піддані евтаназії за рахунок власника.

Читайте про вимогу щодо в'їзду (англійською мовою): [Topical - Finnish Food Authority \(ruokavirasto.fi\)](https://topical.finnishfoodauthority.fi/ruokavirasto.fi)

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

2. Тимчасовий захист

- Після прибуття в Фінляндію зверніться до поліцейської або прикордонної служб. Повідомте їх, що ви хочете подати заяву на тимчасовий захист. Подання заяви є безкоштовним.
- Рекомендується перед візитом в поліцейський участок для подання заяви зробити фото на паспорт. Ви зможете це зробити безкоштовно в магазинах [Verkkokauppa](#) та [Giganti](#) або ж зі знижкою 50 % в [Kuvatehdas](#).
- Поліцейський або прикордонна служба зареєструють вашу заяву на тимчасовий захист. Від Вас потрібна наступна інформація:
 - ім'я та місце народження
 - інформацію про приїзд в Фінляндію та маршрут слідування
 - інформацію про членів сім'ї

Додатково знімуть відбитки пальців та візьмуть зразок підпису. Вас направлять до приймального центру, де вас зареєструють та, при необхідності, розмістять.

Додаткова інформація в розділі 3. Проживання. Ви отримаєте **довідку про заяву, що знаходиться в розгляді**, з вашим номером клієнта Міграційної служби.

- **Рішення про надання тимчасового захисту:** рішення ви отримаєте по пошті на ту адресу в Фінляндії, яку ви повідомили Міграційній службі (це може бути адреса приймального центру або приватного житла).

Дуже важливо у випадку зміни адреси проживання повідомляти про це зразу в приймальний центр, до якого ви приписані. В повідомленні потрібно вказати ім'я, прізвище, номер клієнта та нову адресу. Адресу приймального центру ви можете знайти за посиланням <https://migri.fi/vastaanottokeskukset>. Якщо ви не пам'ятаєте або не знаєте назву вашого приймального центру, повідомте нову адресу в Міграційну службу Фінляндії. Надішліть повідомлення як зашифрований електронний лист на адресу: migri@migri.fi. Використовуйте послугу для надсилання зашифрованого електронного листа <https://securemail.migri.fi>

- **Картка дозволу на проживання та ідентифікаційний номер**
 - Після винесення рішення про тимчасовий захист Ви отримаєте **картку дозволу на проживання**. Картка буде вислана по пошті зразу ж після її виготовлення. Картка вам буде потрібна часто, наприклад, при спілкуванні з органами державної влади.
 - Ваше право на роботу зазначено у картці дозволу на проживання.
 - На картці вказується термін дії вашого дозволу.
 - Діти також отримують власну картку дозволу на проживання.
 - Будьте обережним з картою. За замовлення нової картки замість втраченої стягується плата.
 - Ви отримаєте **ідентифікаційний номер**, який також буде вказаним на вашій картці дозволу на проживання. Якщо ваша картка дозволу на проживання не має персонального ідентифікаційного коду, тоді під час прийняття рішення вона не була успішно зареєстрована. Ви повинні подати заяву на реєстрацію в Агентство цифрових даних та даних про населення Фінляндії (DVV). Інструкції за посиланням <https://dvv.fi/instrukcii-dla-ukrainciv>.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

3. Проживання

Після того, як ви подали заяву на тимчасовий захист, ви можете залишитися в приймальному центрі або проживати в приватному житлі.

а) Приймальний центр

Якщо ви подали заяву на тимчасовий захист або отримання притулку, ви маєте право на проживання в приймальному центрі. Неповнолітні діти без опікуна в Фінляндії будуть розміщені в інтернаті для дітей.

Як правило прохачів тимчасового захисту спочатку розміщують в так званих транзитних приймальних центрах. Це центри, які призначені для тільки прибулих в країну.

Додаткова інформація в розділі 4. Послуги приймального центру.

б) Приватне житло

При бажанні ви можете проживати за межами приймального центру, наприклад, у друзів або у родичів.

Адреса проживання: в приймальному центрі ви отримаєте анкету, в якій необхідно вказати свою **адресу та телефонний номер**.

Обов'язково повідомте приймальний центр, якщо ваша адреса змінилася. Контактні дані необхідні для того, щоб ви мали можливість отримувати послуги центру, а Міграційна служба могла зв'язатися з вами, при необхідності.

Витрати на проживання в приватному житлі не компенсуються (оренда, електрика, опалення, страхування).

Якщо з якихось причин ви не можете продовжити проживання у своєму помешканні, ви завжди можете отримати місце в центрі прийому біженців.

Зазвичай ви можете отримати місце в центрі прийому біженців, де ви зареєстровані. Якщо у вашому центрі прийому біженців немає місць або ваш центр не надає житла, вас направлять до такого центру, де є місця. Незважаючи на те, що ви живете в приватному житлі, ви маєте право користуватися послугами приймального центру.

Додаткова інформація в розділі 4. Послуги приймального центру.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

4. Послуги приймального центру

Незважаючи на те, живете ви в приватному житлі чи в приймальному центрі, у вас є повне право користуватися повним спектром послуг приймального центру, які включають:

- a) грошову допомогу
- b) соціальні послуги
- c) охорону здоров'я
- d) послуги перекладача
- e) робочу та навчальну діяльність
- f) консультаційні послуги

УВАГА! Важливо бути присутнім на вітальній інформаційній зустрічі в приймальному центрі. У вас буде можливість отримати інформаційні матеріали: адресу та номер телефону приймального центру, контакти медсестри та соціального працівника та часи їх прийому як в офісі, так і по телефону.

Також інформація про контакти та послуги приймального центру по посиланню нище:

<https://migri.fi/vastaanottokeskukset>

<https://luona.fi/uk/>

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

Вітаємо у Фінляндії!

Поради для прибулих у Фінляндію в зв'язку з війною в Україні

7

а) Грошова допомога:

- При необхідності, ви можете отримувати грошову допомогу, якщо ви не в змозі утримувати себе та свою сім'ю за рахунок оплачуваної роботи або іншого доходу або коштів. Розмір грошової допомоги для тих, хто отримав статус тимчасового захисту такий же, як і для прохачів притулку.
- Грошова допомога **не нараховується автоматично**, а для цього необхідно обов'язково подати письмову заяву в своєму приймальному центрі. Перевірте дату, до якої діє Ваша заява та, при необхідності, зробіть нову.
- При нарахуванні грошової допомоги приймаються до уваги наступні фактори:
 - доходи
 - місце та умови проживання (приймальний центр, приватне житло, проживаєте самостійно чи з кимось в приватному житлі).
 - Для отримання грошової допомоги не потрібно мати банківський рахунок. Як правило, грошову допомогу виплачують на передплачену картку, яку видає приймальний центр. В окремих випадках допомога виплачується готівкою. Нижче приведені дані розміру грошової допомоги на 1 січня 2023 р.

Заявник	Приймальний пункт з централізованим харчуванням (€)	Приймальний пункт без централізованого харчування (€)
Особа старше 18 років, яка проживає окремо, а також матір-одиначка або батько-одиначка	102,15	348,50
3 сім'єю старше 18 років	84,12	294,42
Дитина молодше 18 років, яка проживає з сім'єю.	66,10	222,32

- Якщо розгляд заяви або виплата грошової допомоги по якійсь причині затримується, то приймальний центр повинен якимсь другим чином забезпечити ваші основні базові потреби, наприклад, харчовим набором або подарунковою картою до маркету. При необхідності, ви можете отримати платіжне зобов'язання для придбання призначених вам ліків.
- Якщо ви проживаєте в приватному житлі та потребуєте грошової допомоги, зверніться до свого приймального центру.
- Проживання в приймальному центрі та отримання грошової допомоги зобов'язує приймати участь в робочому та навчальному процесі, які проводяться в центрі. Це може бути, наприклад, прибирання в приміщеннях центру, роботи по благоустрою території. Під навчальним процесом мається на увазі курси фінської або шведської мови. Ви також можете вивчати мови або працювати за межами приймального центру. В такому випадку вам не потрібно приймати участь в робочому або навчальному процесах.
- На додаток до основної грошової допомоги ви можете подати заяву на **додаткову допомогу** на основі особливих потреб вас або вашої сім'ї, таких як хобі дітей, навчання або певні транспортні витрати, зв'язаних з навчанням, необхідністю відвідувати регулярно лікувальні заклади таке інше.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

Вітаємо у Фінляндії!

Поради для прибулих у Фінляндію в зв'язку з війною в Україні

8

b) Соціальні послуги:

Кожний зареєстрований в приймальному центрі має свого соціального працівника, в обов'язки якого входить:

- знайомство з прибувшим/сім'єю, оцінка необхідних потреб та послуг
- координаційна та консультативна підтримка
- фінансова підтримка: мовні курси, підручники, спортивні та художні гуртки для дітей.
- допомога в інтегруванні (наприклад, послуги для людей з обмеженими можливостями, школи, дитячі садочки, Бюро працевлаштування таке інше).

с) Охорона здоров'я:

Отримавши посвідку на проживання на підставі тимчасового захисту, у вас є можливість отримувати медичні послуги в тому ж обсязі, що і жителі Фінляндії:

- запрошення на бесіду з приводу стану здоров'я (після реєстрації в приймальному центрі)
- рецепти на придбання необхідних ліків: проінформуйте зразу ж після розміщення в приймальному центрі медичного працівника про ліки, які вам необхідні, та отримайте інформацію як і де їх можна придбати.
- невідкладна та необхідна медична допомога, включаючи невідкладну стоматологічну допомогу та термінове обстеження зору.
- послуги медичної сестри, координація лікування.
- послуги терапевта за посиланням від приймального центру. Якщо потрібно, терапевт дає направлення в спеціалізовану медичну допомогу.
- при необхідності термінової допомоги ви можете звернутися до місцевої поліклініки. В випадку, коли поліклініка зачинена, зверніться до чергового відділення за телефоном +358 116 117 (дзвінок безкоштовний).

Важливо: якщо ви маєте статус тимчасового захисту відвідування лікувального закладу потребує направлення від медичної сестри приймального центру.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

5. Працевлаштування

Подання заяви на тимчасовий захист надає автоматично право на роботу в Фінляндії. Після того, як ви подали заяву на тимчасовий захист, ви отримаєте від поліцейського або прикордонника **довідку про заяву, що знаходиться в розгляді** з вашим номером резидента міграційної служби. Довідка є свідоцтвом для працедавця про ваше право на роботу.

а) Бюро зайнятості та економічного розвитку (скорочено TE-toimisto)

Після того, як ви отримаєте дозвіл на проживання, ви зможете офіційно зареєструватися в TE-toimisto з допомогою цієї форми: <https://asiointipalvelu.ahtp.fi/forms/3405002>. Заповніть онлайн форму та надішліть її в електронному вигляді в ТЕ офіс. Після цього з вами зв'яжеться працівник ТЕ-офісу. Зареєструвавшись шукачем роботи, працедавці можуть зв'язатися з вами та ви будете мати права на наступні послуги:

- інформаційно-консультаційні послуги;
- оцінка професійної кваліфікації
- профорієнтація
- стажировка
- план інтеграції та навчання

Консультаційна служба TE-toimisto працює пн-пт з 9.00 до 16.15 тел. 0295 020 715.
Додаткова інформація: <https://tyomarkkinatori.fi/>

Місцеві відділення TE-toimisto працюють пн-пт з 9:00 до 16:00. Додаткова інформація: <https://toimistot.te-palvelut.fi/>

- Більше інформації про трудове життя українською мовою за посиланнями: https://www.tyosuojele.fi/documents/14660/11749377/2021_05_UKR_Ulkomaalaisena_tyontekijana_Suomessa/

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

b) Торгівля людьми та експлуатація праці

Якщо ви підозрюєте, що стали жертвою експлуатації праці, ви можете звернутися за підтримкою та консультацією до російськомовного співробітника проекту «Справедлива трудова діяльність організації допомоги біженцям Suomen Pakolaisapu Марії Лавонен: maria.lavonen@pakolaisapu.fi, тел. +358 44 742 9214

Ознаки торгівлі людьми та експлуатації праці:

- вас змушують робити щось проти своєї волі
- хтось користується ситуацією, коли у вас немає житла, щоб примусити робити щось проти вашого бажання
- хтось погрожує видати вас офіційним властям, якщо не будуть виконувати його вимоги
- ви заборгували людині, яка примушує вас діяти проти волі
- хтось погрожував вам або вашим близьким
- ви боїтеся за безпеку вас та ваших близьких
- вам заплатили менше, ніж було домовлено або не заплатили зовсім
- вам заборонили скаржитися та шукати допомоги
- ваше вільне пересування обмежене або вам дозволено пересуватися тільки під наглядом
- вам здається, що вихід з цієї ситуації немає

Якщо ви відповіли «так» на одне або кілька запитань, будь ласка, зв'яжіться з експертом Suomen Pakolaisapu Марією Лавонен (контактні дані вище) або з організацією допомоги жертвам злочинів help@riku.fi (ви можете написати електронний лист рідною мовою і з вами зв'яжуться).

Додаткова інформація українською мовою за посиланням:

https://www.ihmiskauppa.fi/ihmiskauppa/kieliversiot/ukrayinskoyu_movoyu_%28ukraina%29

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

6. Податкові послуги

- Як тільки ви влаштуєтеся на роботу, вам знадобиться податкова картка. **Податкова картка** - це документ, у якому вказується лише сума, яку ви сплачуєте як податок зі свого заробітку. Ви можете розпочати роботу без податкової картки. Податкова картка потрібна працедавцю не пізніше дати виплати заробітної плати, щоб працедавець мав можливість розрахувати правильну суму податку щодо зарплати.
- Якщо ви працюєте на будівництві або на верфі, вам також знадобиться **податковий номер**, що вказаний у вашій податковій картці.

Візьміть з собою в Податкову службу:

- заздалегідь заповнену заявку на податкову картку (форма 5042)
- якщо у вас немає фінського особистого ідентифікаційного номеру (форма 615 e).
Форми для заповнення можна знайти на сторінках Податкової служби www.vero.fi → виберіть українську мову Other languages → ukraina, знайдіть необхідну форму та віддрукуйте. Форми можна отримати також в Податковій службі.
Заявка підписується у відділенні, але бажано заповнити її заздалегідь.

Ідентифікаційний номер можна також отримати, відвідавши Агенство цифрової інформації та обліку населення Digi- ja Väestövirastosta, скорочено DVV. Додаткова інформація та запис на прийом за посиланням <https://dvv.fi/ulkomaalaisen-rekisterointi>

- дійсний закордонний паспорт
- посвідчення про подання заяви про надання тимчасового захисту або дозвіл на проживання, що виданий Міграційною службою Фінляндії на підставі тимчасового захисту
- копію трудового договору
- письмове пояснення працедавця про роботу у Фінляндії, якщо в наказі про роботу або в трудовому договорі не зазначено наступного:
 - дані працедавця
 - замовник роботи в Фінляндії
 - ім'я, прізвище та дата народження
 - тривалість трудових відносин та строк роботи в Фінляндії
 - місце роботи та короткий опис роботи

Графік роботи та адресу місцевого відділення Податкової служби можна отримати по телефону: 029 497 050 (обслуговування англійською мовою).

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

7. Банківські послуги

Майте на увазі, що в різних банках можуть бути специфічні відмінності в банківських послугах і відкритті рахунку.

Оскільки для отримання грошової допомоги ви отримаєте від приймального центру передплатену картку, вам можливо не потрібно терміново відкривати банківський рахунок.

Для того, щоб відкрити банківський рахунок, вам потрібно мати:

- **посвідчення особи**, видане українськими представниками влади та признане в Фінляндії як дійсний проїзний документ, наприклад, закордонний паспорт.
- **право на проживання в Фінляндії**, тобто дозвіл на проживання громадянина країни-члена ЄС або довідку про заяву на тимчасовий притулок, що знаходиться в розгляді.
- **наявність фінського персонального ідентифікаційного номеру** спрощує відкриття банківського рахунку

Відкриття рахунку:

Банки обслуговують клієнтів фінською, шведською та англійською мовами. В випадку, коли ви не володієте жодною з цих мов, ви повинні мати **перекладача**.

- Назначте зустріч в банку по телефону, наприклад, банк Nordea 0200 700 00, банк OP 01000 500 (обслуговування англійською мовою).
- При відвідуванні банківського відділення співробітник перевірить надані вами документи та заповнить необхідні банківські заявки на банківські послуги.
- Договір на обслуговування буде надіслано вам поштою зразу ж, як тільки банківський рахунок буде відкрито.

Додаткова інформація про банківські послуги, наприклад, банку Nordea: за посиланням

<https://www.nordea.fi/henkilöasiakkaat/palvelumme/tilit-maksut/ulkomaalaisen-asiakkaan-pankkipalveluiden-avaus.html>

Окрім доступу до поточного рахунку багатьом потребуються коди доступу до інтернету для входу в систему послуг інших постачальників. Ця послуга називається електронна ідентифікація. Для її активації вам необхідно мати паспорт або посвідчення особи, видане у Фінляндії та фінський ідентифікаційний номер. Якщо у вас немає цих документів, вам необхідно звернутися до відділення поліції, де перевірять вашу особу з метою активації послуги електронної ідентифікації, та ви зможете отримати фінське посвідчення особі (henkilökortti, вартість 60 євро, відділ поліції Lupa-asiat).

Умовою отримання посвідчення особі є наявність постійної адреси (муніципалітету проживання). На жаль, ті, хто отримує тимчасовий захист, можуть зареєструвати лише тимчасову адресу і не мають муніципалітету. Якщо ви перебуваєте у Фінляндії постійно, наприклад, з правом на проживання, наданим на підставі роботи, ви можете отримати посвідчення особи та активувати онлайн-банк.

Банківський рахунок можна також відкрити в інших банках Фінляндії, таких як Aktia, Säästöpankki, Ålandsbanken та S-Pankki.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

8. Дошкільне виховання

Діти осіб, які отримали тимчасовий захист або подали заяву на нього, мають бути забезпечені місцем для дошкільного виховання муніципалітеті або місті в випадку, коли батьки працюють або навчаються або якщо дошкільне виховання оцінюється як необхідне для підтримки благополуччя та розвитку дитини. Також в невідкладній ситуації або якщо цього потребують обставини місце необхідно бути наданим.

Діти, на яких поширюється тимчасовий захист, отримують автоматично муніципалітет проживання, якщо член сім'ї має постійну прописку у Фінляндії. Ці діти мають суб'єктивне право на отримання дошкільної освіти та догляду, що надаються муніципалітетом.

Дошкільне виховання оплачується відповідно до доходів та складу сім'ї, а також кількості годин, коли дитина буде знаходитися в садочку. Воно також може бути безкоштовним для людей з низькими доходами.

Заяву на отримання місця в муніципальному дитячому садочку як правило подають за 4 місяці до того часу, коли воно необхідно. В зв'язку з роботою або навчанням батьків місце можна отримати на протязі 2 тижнів.

В системі фінського дошкільного виховання дитина отримує:

- навчання через гру, а також підтримку та супровід у навчанні від вчителів з університетською освітою.
- можливість вивчити фінську або шведську мову .
- харчування протягом дня.
- друзів одного віку та спільноту, яка підтримує побудову безпечної повсякденної життєдіяльності та благополуччя.

Додаткову інформацію можна отримати в консультаційній службі муніципалітету по місцю проживання.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

9. Освіта, мовні курси

Освіта українців, які прибувають до Фінляндії, організовується в формі **підготовчої та основної загальної освіти** або, наприклад, як **підготовча освіта** до основної загальної освіти, призначеної для іммігрантів.

- **Підготовча та основна загальна освіта:** В Фінляндії основна загальна освіта (7–17-річні) та підготовча дошкільна освіта для дітей (5–6-річні) та молоді, у тому числі тих, хто шукає тимчасового захисту, є безкоштовною. Книги та інші матеріали, які використовуються під час навчання, також безкоштовні. Кожен день дошкільного та шкільного навчання включає безкоштовне гаряче харчування.
- **Муніципалітет зобов'язаний** надавати основну загальну та дошкільну освіту перебуваючим під тимчасовим захистом або подавшим на надання притулку заяву українським дітям шкільного віку. Після того, як прибувший отримав дозвіл на проживання на підставі тимчасового захисту, він може навчатися у Фінляндії без обмежень.
- **Підготовчий клас для молоді:** метою є досягнення базових мовних навичок та підготовка учнів до переходу до основної загальної освіти. Навчання триває приблизно один учбовий рік та включає вивчення фінської або шведської мови та дисциплін, які не потребують досконалого знання мови.
- **Права учня:**
 - отримати навчання, яке відповідає Закону про основну загальну освіту
 - послуги шкільного куратора та іншу підтримку при відвідуванні школи в випадку виникненні потреби
 - в доповнення до основної загальної освіти викладання фінської або шведської мови, як нерідних, та викладання рідної мови.
 - право на отримання соціальних послуг: медичне обслуговування, куратор та психолог відповідно з потребами учня.

Більш детальну інформацію про місцеві послуги можна отримати в муніципалітеті або місті, де розташований ваш центр прийому. Соціальні працівники приймального центру також допоможуть знайти та заповнити необхідні заяви на отримання послуг закладів освіти.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

- **Підготовче навчання для вступу до професійних училищ (TUVA)**
 - вдосконалення навчальних та мовних навичок
 - призначене для тих, хто здобув основну загальну освіту
 - триває макс. один рік
 - після цього можна продовжити навчання в гімназії або професійному училищі
 - для кожного учня системи навчання TUVA складається індивідуальний план навчання

- **Середня професійна освіта та гімназія**

Особи, які мають тимчасовий захист, можуть подавати заяву на середню професійну освіту та освіту у гімназії на тих же умовах, що й громадяни Фінляндії. Заклад, що організує навчання, оцінює, чи є умови заявника достатніми для здобуття ступеня освіти.

Учні, які здобувають середню професійну освіту та освіту у гімназії, мають право на послуги, що включають, крім підтримки спільноти, медичні послуги, послуги психолога або куратора

- **Вища освіта**

Список безкоштовних курсів для українців фінських університетів для недипломної освіти за посиланням на офіційному освітньому сайті Studyinfo: <https://opintopolku.fi/konfo/en/sivu/list-of-studies-available-for-people-fleeing-from-ukraine>.

Університет прикладних наук Метрополія надає консультаційні послуги програми **SIMHE** (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland) для бажаючих отримати вищу освіту або вже отримавших її для послідувального працевлаштування. Послуга безкоштовна та направлена для людей, які приїхали з України. Навчання англійською та фінською мовами:

<https://www.metropolia.fi/fi/asiakastyot-ja-palvelut/simhe-palvelut-maahanmuuttajille/ukrainan-pakolaisille>.

- Додаткова інформація про дошкільне виховання та освіту на сайті Міністерства освіти та культури Фінляндії: <https://okm.fi/-/tietoa-varhaiskasvatuksesta-ja-koulutuksesta-myos-ukrainaksi>
- Інформація про можливість з виховання та навчання доступні з дозволом на проживання на підставі тимчасового захисту та як отримання постійного місця проживання в муніципалітеті впливає на дошкільне виховання, підготовче навчання, базову загальну освіту та подальше навчання за посиланням: <https://www.oph.fi/fi/dlya-lyudey-yaki-vtikayut-z-ukraini>.

- **Вивчення мови:**

Після отримання дозволу на проживання в зв'язку з подачею заяви на тимчасовий захист ви можете стати на облік в Бюро зайнятості та маєте право на безкоштовні інтеграційні послуги, які включають також вивчення мови.

Окрім цього мовні курси організують також навчальні центри для дорослих, муніципалітети, літні університети. Про курси в навчальних центрах для дорослих, включаючи мовні, інформація на сайті <https://kansalaisopistot.fi/kielet>. Як правило навчання в цих закладах є платним.

На сервісі <https://finnishcourses.fi> ви знайдете інформацію про курси фінської та шведської мови по всій Фінляндії.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

10. Громадський транспорт

• VR (Державні залізниці Фінляндії)

Купити квиток можна, приміром, такими способами:

- • **Поїзд далекого прямування (InterCity і Pendolino):**
 - у кондуктора банківською платіжною картою, готівка не приймається
 - зелений автомат з продажу квитків на станції
 - мобільний додаток VR Matkalla або сайт VR.fi
 - торговий кіоск R-kioski
 - **Міжміський поїзд і поїзд приміського сполучення:**
 - зелений автомат з продажу квитків на станції
 - мобільний додаток VR Matkalla або сайт VR.fi
 - торговий кіоск R-kioski
 - **Поїзди фіолетового кольору транспортної компанії столичного регіону (HSL)**
 - синій автомат з продажу квитків на станції
 - мобільний додаток HSL
 - продуктові магазини (зокрема, Alera і S-Market)
 - торговий кіоск R-kiosk
 - **Громадський транспорт столичного регіону HSL:**
 - **Проїзна картка HSL:** Картку можна придбати в спеціальних пунктах обслуговування HSL, наприклад на Центральному залізничному вокзалі за адресою Elielinaukio 3, (західне крило вокзалу, Каурракіа, на рівні вулиці).
Проїзна картка коштує 5 євро та для того, щоб її придбати вам необхідно мати при собі:
 - посвідчення особи (паспорт)
 - фінський особистий код-(henkilötunnus)
 - та картку резидента приймального центру або заяву на придбання проїзної картки HSL, яка підписана працівником центру.Поповнити картку можна зразу ж в пункті продажу. Ви можете покласти на неї готівку та платити кожного разу одноразові поїздки або ж придбати місячний проїзний. Квитки треба купувати перед посадкою в транспорт. В самому транспорті це зробити неможливо. Паперовий квиток можна придбати на станціях метро або на інших транспортних вузлах в автоматах картою або готівкою, також, наприклад в магазині R-kioski.
Повний список пунктів продажу проїзних карток дивіться за цим посиланням <https://www.hsl.fi/asiakaspalvelu/myynti-ja-palvelupisteet?display=map&service=all>.
Інформація про категорії пасажирів, яких стосуються знижки, за посиланням: <https://www.hsl.fi/liput-ja-hinnat/alennusryhmat>.
- Увага!** Штраф за неоплачений проїзд 80 євро.
- Ви також можете придбати разовий квиток на мобільний додаток HSL, але це потребує оплати банківською картою або грошима з мобільного телефону, якщо у вас є контрактний пакет (передплачена Sim-картка не підходить для цього). Придбання місячного проїзного на мобільний додаток потребує онлайн ідентифікації. Інформацію про громадський транспорт в інших регіонах Фінляндії дивись на сайтах місцевого громадського транспорту.

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

11. Власне авто

Ви можете користуватися власним автомобілем протягом 6 місяців без сплати мит та податків. Це називається тимчасовим ввезенням. Термін дії тимчасового ввезення починається з дати перетинання кордону ЄС.

Якщо ви проживаєте у Фінляндії більше 6 місяців, але ваше постійне місце проживання й досі за кордоном, ви можете подати заяву про отримання додаткового часу для неоподаткованого користування до податкової служби, інакше кажучи про продовження максимального строку. Форма заяви за посиланням:

https://vero.fi/contentassets/9eb443f0266e451aacb65b84482d1817/1260ev20_hakemus-verottoman-k%C3%A4yt%C3%B6n-enimm%C3%A4isaian-pident%C3%A4miseksi.pdf.

Ви можете отримати додатковий час максимально на 1 рік. **Важливо** подати заяву про отримання додаткового часу ще до закінчення дозволу на перші 6 місяців.

Додаткова інформація на сторінках Податкового відомства: https://www.vero.fi/en/other_language

Українське посвідчення водія:

У вас є право на управління транспортним засобом в Фінляндії з українським посвідченням водія. При цьому вам не потрібно надавати його офіційний переклад або мати міжнародне посвідчення. Поки що також будуть прийняті посвідчення водія, термін дії яких закінчився після 24.2.2022, оскільки вони не можуть бути поновлені через ситуацію з війною.

Також можуть бути прийнятими до уваги інші надійні докази права на управління транспортним засобом, такими як зображення водійського посвідчення, на якому з достатньою точністю вказані особисті дані та інформація про право керування транспортним засобом.

Ви можете їздити у Фінляндії з українськими водійськими правами, поки не оселитесь назавжди у Фінляндії та ще два роки з початку постійного проживання. Додаткова інформація: <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/ukrainalaisten-ajokortit-ja-autot>

Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності

Використання транспортного засобу, зареєстрованого за кордоном у Фінляндії, вимагає, щоб транспортний засіб мав страхування цивільно-правової відповідальності, дійсне у Фінляндії. Українці можуть отримати грін-карту в Україні, звернувшись в страхові компанії, які мають право на їх видачу. Українські страхові компанії можуть відправити грін-карту по електронній пошті. Українці на винятковій основі можуть пред'являти грін-карту у вигляді фотографії на телефоні.

Додаткова інформація про українські страхові компанії, які видають грін-карту:

<https://mtsbu.ua/ua/presscenter/news/168164/>

З 1 січня 2023 року безкоштовну грін-карту можна придбати також в Фінляндії на срок 30 днів при умові, що у вас до цього не було фінської грін-карти. Для цього вам необхідно надіслати повідомлення по електронній пошті в Фінський Центр автострахування (LVK) за адресою: seiija.vaununen@vakuutuskeskus.fi та додати до цього копію паспорту подавача заяви та свідоцтва реєстрації автомобілю ("registration document").

Увага! Копія свідоцтва про реєстрацію повинна бути зроблена з двох сторін! Також ви можете забронювати час для зустрічі за посиланням: <https://www.lvk.fi/ajoneuvon-vakuuttaminen/rajaliiikennevakuutus/>

Додаткова інформація російською мовою: <https://www.lvk.fi/ru/3/finskyi-tsentr-avtostrahovshchikov/>

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

12. Поїздки за кордон

Якщо вам надано тимчасовий захист у Фінляндії, ви можете подорожувати по Шенгенській зоні без візи до 90 днів у будь-який 180-денний період. При собі необхідно мати дійсний паспорт та картку дозволу на проживання.

- **Повідомлення про поїздку**

Якщо ви плануєте виїхати за кордон, повідомте про це ваш приймальний центр. В повідомленні повинна бути наступна інформація:

- дату початку поїздки та як довго вона буде тривати
- дату повернення до Фінляндії, якщо вона відома

Додатково повідомте ваші персональні дані:

- прізвище та ім'я
- номер клієнту Міграційного відомства

Надішліть повідомлення до свого приймального центру.

Додаткова інформація за посиланням <https://migri.fi/tilapainen-suojelu#maasta>.

Увага! Якщо ви подали заяву на отримання притулку, то виїзд з Фінляндії навіть на короткий час анулює розгляд вашої заяви.

- **Послуги приймального центру під час поїздки та після**

Ваше право на послуги зберігається під час поїздки в випадку, якщо ви

- не скасували дозвіл на тимчасовий захист
- у приймального центру є актуальна інформація, як з вами можна зв'язатися під час поїздки

Збереження місця в приймальному центрі

Якщо ви проживаєте в центрі прийому біженців і виїжджаєте менше ніж на **два тижні**, ваш центр прийому збереже зарезервоване для вас місце проживання, і ви зможете повернутися до того самого центру після поїздки.

Якщо ваша поїздка триватиме **більше двох тижнів**, ваш центр прийому не має необхідності зберегти місце проживання зарезервованим для вас. Упакуйте свої речі, щоб центр прийому зміг перемістити їх на зберігання, якщо це необхідно. Якщо з будь-якої причини ви не повернетесь з поїздки, ваші речі зберігатимуться максимум 90 днів, після чого вони вважатимуться втраченим майном і підпадуть під дію закону про втрачену власність. Після поїздки ви можете залишитися в тому ж центрі прийому, якщо там є вільне місце. Якщо в центрі прийому місця немає, то вам знайдуть місце в іншому центрі.

- **Грошова допомога під час поїздки за кордон**

- Поїздка впливатиме на вашу грошову допомогу з прийому, якщо ваша поїздка триватиме більше 7 днів. Якщо ви перебуваєте за кордоном більше 7 днів на місяць, ви маєте право на отримання допомоги лише за ті дні, коли ви перебували у Фінляндії. Якщо ви перебуваєте за кордоном цілий місяць, ви не матимете права на отримання допомоги за цей місяць. **Пам'ятайте**, що передплачена картка центру прийому біженців не працює за кордоном.

- **Медичні послуги під час поїздки за кордон**

Право на медичні послуги на підставі тимчасового захисту діє лише в країні, де дозвіл був виданий. У деяких країнах, наприклад, у невідкладних випадках допомога може бути надана безкоштовно кожному, хто перебуває в країні. З цієї причини центр прийому біженців не надасть вам медичну допомогу за кордоном. Також центр прийому не відшкодує витрати на медичне обслуговування за кордоном. Якщо під час поїздки вам знадобляться медичні послуги, будьте готові оплатити їх самостійно.

- **Ви збираєтесь в поїздку без дитини?**

Діти не можуть залишатися в приймальному центрі без нагляду дорослих. Повідомте персоналу центру всю необхідну інформацію про вашу поїздку та про те, як буде забезпечено догляд за дитиною. В випадку, якщо виникне стурбованість тим, що ваша дитина не отримує належного нагляду під час вашої поїздки, приймальний центр з'ясує ситуацію та при необхідності зв'яжеться з офіційними органами захисту дітей.

Додаткова інформація. Suomen Hakijakeskus ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00

13. Важливі посилання, телефони та адреси

- **Гід по Фінляндії**
 - <http://infofinland.fi/>
- **Міграційне відомство Фінляндії (Migri):**
 - Телефонна лінія "Ukraina" + 358 295 790 605
 - <https://migri.fi/uk/vtorgnenna-rosii-v-ukrainu>
- **Управління соціального забезпечення (KELA):**
 - <https://www.kela.fi/information-in-ukrainian-about-the-war-in-ukraine>
- **Агенство цифрової інформації та обліку населення (DVV)**
 - <https://dvv.fi/instrukcii-dla-ukrainciv>
- **Міністерство культури та освіти (OKM):**
 - <https://okm.fi/-/tietoa-varhaiskasvatuksesta-ja-koulutuksesta-myos-ukrainaksi>
 - <https://www.studyinfinland.fi/ukraine>
- **Інститут охорони здоров'я та соціального забезпечення (THL)**
 - <https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/ajankohtaista/ukrainasta-paenneiden-terveyden-ja-hyvinvoinnintukeminen/informacia-pro-zdorov-a-ta-dobrobut-dla-tih-hto-pribuv-do-finlandii-z-ukraini>
- **Бюро зайнятості та економічного розвитку (TE-palvelut)**
 - <https://toimistot.te-palvelut.fi/ukraina/>
- **Податкова служба (Verohallinto)**
 - https://vero.fi/en/other_language/український-ukrainaksi
- **Товариство українців у Фінляндії (ТУФ)**
 - <https://ukrainians.fi/uk/>
 - <https://finua.org>
- **Корисні Telegram-канали:**
 - HelpCenter_T9 (Центр допомоги Валліла)
 - @MaahanmuuttovirUK (Міграційне відомство)

Додаткова інформація: Suomen Pakolaisapu ry

інформаційний телефон +358 44 724 9882

пн–пт 9:00–12:00